ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **M. M.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Křižíkova 12, Praha 8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 2. 2016, č. j. 1 A 4/2016 - 37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Jindřichovi Lechovskému **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4.114 Kč. Tato částka mu bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci rozsudku. Náklady právního zástupce žalobce nese stát.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 22. 12. 2015, č. j. KRPA-509395/ČJ-2015-000022, žalovaná rozhodla o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění účinném ke dni 22. 12. 2015. Dobu zajištění stanovila na 30 dní ode dne omezení osobní svobody. V odůvodnění rozhodnutí žalovaná uvedla, že byly naplněny podmínky pro zajištění za účelem správního vyhoštění, neboť žalobce pobýval na území České republiky bez příslušného oprávnění od 17. 10. 2014 do 21. 12. 2015, přičemž se snažil svůj pobyt legalizovat pořízením neplatného

cestovního dokladu Rumunska. Žalovaná shledala, že uplatnění alternativních opatření by nenaplnilo požadovaný účel a poukázala na tu skutečnost, že žalobce své pobytové poměry neřešil až do okamžiku, kdy byl kontrolován dne 21. 12. 2015 hlídkou Policie České republiky. Přijetí finanční záruky žalovaná vyloučila, neboť žalobce nedisponuje dostatečným množstvím finančních prostředků, nadto ani finanční záruku nenabídl. Dřívější chování žalobce pak nezaručuje, že by se zdržoval na své adrese, navíc za situace, kdy jej v daném místě neváže žádný majetek. Žalovaná dospěla k závěru, podle něhož existuje důvodná obava, že se žalobce bude v případě vydání rozhodnutí o správním vyhoštění skrývat, a proto je uložení uvedeného opatření odpovídající okolnostem případu. Dobu 30 dní žalovaná stanovila s ohledem na obvyklou délku řízení o správním vyhoštění včetně případné realizace správního vyhoštění. Žalovaná sice neměla v době rozhodování k dispozici závazné stanovisko Ministerstva vnitra, nicméně žalobce neuvedl žádné skutečnosti svědčící o překážkách ve vycestování, přičemž tento závěr potvrzuje i běžná praxe správního orgánu. Žalovaná uzavřela, že správní vyhoštění nezasáhne nepřiměřeně do práva žalobce na rodinný a soukromý život.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 8. 2. 2016, č. j. 1 A 4/2016 - 37, žalobu zamítl. Uvedl, že právní úprava platná v době rozhodování žalované předpokládala, že k zajištění cizince dojde při splnění celkem tří podmínek. První podmínka byla splněna, neboť žalobci bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, a to dne 21. 12. 2015. Podle soudu byla splněna i druhá podmínka spočívající v existenci nebezpečí maření výkonu správního vyhoštění. V této souvislosti soud odmítl námitku, že žalovaná nevysvětlila, proč nepostačilo žalobci uložit alternativní opatření. Soud zdůraznil, že žalobce měl dostatek prostoru k vyřešení svých pobytových záležitostí, avšak žádné úkony v tomto směru neučinil a místo toho si obstaral nelegální doklady. Proto přisvědčil obavám žalované, že se bude žalobce skrývat, jak již činil v minulosti. Soud poukázal na tu skutečnost, že výkon správního vyhostění byl reálný a nakonec k němu skutečně dne 13. 1. 2016 došlo. V postupu žalované, která neshledala důvody bránící vycestování žalobce, soud nezjistil pochybení. Rozsudek soud uzavřel s tím, že zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění bylo správné a odpovídalo okolnostem případu.

Proti uvedenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. Namítl, že sice na území České republiky pobýval nelegálně a předložil při kontrole nelegální doklad, přesto tato skutečnost nevede k závěru o existenci nebezpečí maření výkonu správního vyhoštění. Podle stěžovatele by takový závěr ve svém důsledku znamenal, že již samotné řízení o správním vyhoštění může být důvodem k zajištění. Takový závěr stěžovatel odmítl a poukázal na to, že je v rozporu s konstantní judikaturou, konkrétně s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 1. 2006, č. j. 7 Ca 209/2005 - 32. Stěžovatel zpochybnil, že svým jednáním naplnil podmínky uvedené v § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť v řízení před žalovanou uvedl své pravé údaje a zároveň zdůraznil, že svého předchozího chování lituje. Důrazně odmítl, že by mohl mařit výkon správního vyhoštění. Stěžovatel nesdílí názor žalované i soudu, že by se v místě nahlášeného pobytu v budoucnu nezdržoval, protože zde nemá žádný majetek. Takový závěr by znamenal nemožnost aplikace alternativních opatření, neboť by v jeho důsledku bylo možné uložit alternativní opatření výlučně osobám vlastnícím na území České republiky byt či dům. Podle stěžovatele mohla žalovaná přistoupit k uložení alternativního

opatření, neboť stěžovatel disponoval v České republice stálou adresou a Česká republika pro něj nebyla tranzitní zemí. Proč stěžovateli neuložila alternativní opatření, žalovaná ve svém rozhodnutí neuvedla, a její rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Žalovaná zatížila své rozhodnutí nepřezkoumatelností také v tom ohledu, že nevypořádala stěžovatelovo vyjádření, že utekl před válkou. Žalovaná v době rozhodování o zajištění neměla k dispozici závazné stanovisko Ministerstva vnitra o možnosti vycestování stěžovatele a sama se otázkou existence překážky nezabývala. Soud pochybil, pokud přehlédl nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované a postačilo mu tvrzení, že se stěžovatel vycestování nebrání. Stěžovatel poukázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, v němž Nejvyšší správní soud stanovil podmínky, kdy může žalovaná rozhodnout o zajištění cizince. Žalovaná však právní názor uvedený v usnesení rozšířeného senátu nerespektovala. Stěžovatel dále upozornil na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, sp. zn. 5 Azs 236/2015, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalované a krajského soudu pro nevypořádání otázky vážné újmy hrozící cizinci při vyhoštění do vlasti. Stěžovatel poukázal na podobnost svého případu s naposledy uvedeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel proto navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby zrušil I. výrok rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 2. 2016, č. j. 1 A 4/2016 - 37.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že ji stěžovatel podal z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *„[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“* Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. *„[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.“*

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. *„[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“*

Kasační stížnost není důvodná.

K námitce stěžovatele, že žalovaná neposoudila možné překážky vycestovaní, uvádí zdejší soud následující. Rozhodnutí žalované není nepřezkoumatelné, neboť z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že se žalovaná překážkami ve vycestování stěžovatele zabývala, byť toto posouzení má svůj odraz v odůvodnění rozhodnutí v omezeném rozsahu. Žalovaná ve svém rozhodnutí uvedla, že vycházela „[...] *ze skutečností sdělených v protokolu o vyjádření účastníka správního řízení ze dne 21. 12. 2015, ve kterém cizinec neuvedl žádnou trvalou překážku, která by mu bránila ve vycestování z České republiky* (...) *Jiné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon vyhoštění nebude moci být realizován, doposud nebyly zjištěny*". Citovaná pasáž rozhodnutí žalované svědčí o tom, že žalovaná hodnotila nejen tvrzení, jež uvedl stěžovatel ve správním řízení, ale i další podstatné okolnosti případu. Citovanou argumentaci pak žalovaná doplnila odkazem na okolnosti ji známé z úřední činnosti, tedy obvyklou praxi vztahující se k vyhošťování ukrajinských státních příslušníků. Na základě uvedených skutečností žalovaná dospěla k závěru, že výkon vyhoštění bude možné realizovat. Úvaha žalované je podle Nejvyššího správního soudu sice na hranici přezkoumatelnosti, přesto však jsou z odůvodnění rozhodnutí zjevné úvahy žalované. Nejvyšší správní soud doplňuje, že v rámci své úřední činnosti v nemalém množství případů přezkoumával rozhodnutí o zajištění ukrajinských státních příslušníků a připouští tedy, že u nich žalovaná skutečně ve většině případů neshledala důvody bránicí vyhoštění. Citovaná pasáž rozhodnutí a odkaz na běžnou úřední praxi žalované, která je Nejvyššímu správnímu soudu známá v dostatečném rozsahu, tak umožňuje v nyní projednávané věci rozhodnutí žalované přezkoumat. Námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované tedy zdejší soud nepřisvědčil. Přesto Nejvyšší správní soud žalované doporučuje, aby odůvodnění svých rozhodnutí *pro futuro* koncipovala tak, že v odůvodnění rozhodnutí o zajištění vypořádá otázku překážek bránících ve vycestování s odkazem na konkrétní skutečnosti vztahující se k okolnostem případu či konkrétní skutečnosti, které jsou ji známé z úřední činnosti, a nikoliv prostým odkazem na obvyklou (avšak nekonkretizovanou) praxi.

Následně se zdejší soud zabýval důvodností závěru, že výkon správního vyhoštění bude možný. Nejvyšší správní soud v tomto ohledu zdůrazňuje, že u ukrajinských státních příslušníků požaduje, aby případné překážky ve vycestování uváděli v konkretizovaném rozsahu s tím, že specifikují, proč jim na Ukrajině hrozí nebezpečí v důsledku válečného konfliktu na východě země (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 15. ledna 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17). Stěžovatel sice nastínil obavy z narukování do armády, nicméně již dříve zdejší soud v rozsudku ze dne 23. 4. 2015, č. j. 3 Azs 28/2015 - 24, uvedl, že tato okolnost není překážkou ve vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců a v nyní projednávané věci neshledal důvody k zaujetí jiného právního názoru. Stěžovatel žádné další konkrétní obavy netvrdil, nadto v závěru pohovoru sám připustil, že je ochoten se na Ukrajinu vrátit. Závěr žalované o neexistenci překážek vycestování je tak zákonný.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že při zajištění stěžovatele byly naplněny podmínky pro aplikaci § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Z obsahu správního

spisu vyplývá, že si stěžovatel převzal dne 21. 12. 2016 oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění. Rovněž nebyly dány ani překážky bránicí ve vycestování. Nejvyšší správní soud proto zkoumal třetí podmínku pro uložení zajištění za účelem správního vyhoštění, tedy zda existovalo nebezpečí, že stěžovatel bude ztěžovat či mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatel na území České republiky pobýval dlouhodobě (minimálně od 17. 10. 2014) bez potřebného povolení, aniž by byl v jakémkoliv kontaktu s orgány České republiky. Při kontrole podle zákona o pobytu cizinců se hlídce Policie České republiky prokázal falešným rumunským dokladem. Závažnost jednání stěžovatele stupňuje, že falešný doklad využil i pro jednání s dalšími osobami či institucemi, kdy si pod falešnou identitou například zřídil bankovní účet. Protože se stěžovatel již dříve před českými orgány skrýval a využíval i falešného dokladu, lze očekávat, že bude toto chování opakovat. Proto je důvodný i závěr o existenci nebezpečí, že by stěžovatel mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Ze zmíněných důvodů proto nebyla aplikace alternativních prostředků na místě. V řízení o správním vyhoštění stěžovatel sice uvedl adresu, kde se zdržuje, avšak tato skutečnost samotná nepostačuje k uložení mírnějšího opatření, neboť se dříve před českými orgány skrýval a nebyl pro české státní orgány nijak kontaktní. Stěžovatel se mýlí, pokud uvádí, že by uložení mírnějšího opatření bylo možné jen u osob, které mají v České republice byt či dům. Takový závěr z rozsudku Městského soudu v Praze nevyplývá. Uvedený soud dospěl k závěru o nemožnosti uložit mírnější opatření zejména pro dřívější jednání stěžovatele, který nerespektoval zákonnou povinnost pobývat na území České republiky na základě platného povolení a plnit i další stanovené povinnosti. Pokud totiž stěžovatel nebyl pro orgány České republiky kontaktní již dříve, byla dána v jeho případě obava, že nebude pobývat na uvedené adrese, mimo jiné proto, že k ní nemá žádné užší vazby. Ze strany Městského soudu v Praze se tedy jedná o argument podpůrný, který v případě stěžovatele v kombinaci s dalšími okolnostmi vede k závěru, že mu nelze uložit mírnější opatření. Nejvyšší správní soud konstatuje, že finanční záruka podle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců nemohla být uložena. Sám stěžovatel totiž uvedl, že disponuje toliko částkou ve výši 2.000 Kč a nemá žádný majetek. Uvedený finanční obnos však nepostačuje k úhradě případných nákladů na správní vyhoštění, ani nedává dostatečnou záruku, že se stěžovatel nebude před správními orgány ukrývat a tím mařit případný výkon správního vyhoštění.

Nejvyšší správní soud souhlasí se žalovanou, že aplikace § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je v projednávané věci na místě, přestože stěžovatel v průběhu řízení uvedl své pravé osobní údaje. Zmíněné ustanovení obsahuje jen demonstrativní výčet okolností, v nichž lze spatřovat nebezpečí, že bude účastník řízení ztěžovat či mařit výkon rozhodnutí. Pod toto ustanovení tedy lze podřadit i jiné okolnosti, které vedou k závěru, že účastník řízení bude ztěžovat či mařit výkon správního vyhoštění. Přestože stěžovatel uvedl ve správním řízení své pravé osobní údaje, je podle zdejšího soudu z dřívějšího jednání stěžovatele zřejmé nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť nebyl dlouhodobě kontaktní a během svého nelegálního pobytu se prokazoval falešným dokladem.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

zamítl. O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalované v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce stěžovatele, Mgr. Jindřich Lechovský, advokát, provedl ve věci v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, a to písemné podání soudu ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), kterým bylo doplnění kasační stížnosti. Za jeden úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu, která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Ustanovenému zástupci náleží částka 714 Kč, tj. 21% DPH z částky 3.400 Kč. Odměna za zastupování tak činí 4.114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu